

„No Andropova līdz Gorbačovam”

...humanitāro zinātņu pārstāvji vairāk sliecas uz spriedēšanu un savu darbību, bet speciālisti (acimredzot domāti eksakto zinātņu pārstāvji - I. V.) - izpildīgi un vairāk pakļāvīgi. Bet viņiem ir arī savs trūkums (Breževs: „speciālistiem trūkst nepieciešamās politiskās pieredzes”), tas ir, paklausīgi „augšai”, bet neprot komandēt apakšas. Tāpēc visus šos speciālistus izlaist cauri augstākajām partijās skolām un kursiem. Breževs paziņoja, ka aizvadītajos gados pēc pēdējā kongresa no šiem speciālistiem 32 000 cilvēku izgājis caur partijās skolām un 240 000 cilvēku caur partijās kursiem, kur viņus apmācīja tikai vienā zinātnē: kā vadīt partiju un valsti. Viņu profesori - Politbiroja, CK sekretariāta locekļi un PSRS ministri. Caur tādām skolām un kursiem savā laikā izgāja arī gandrīz visi tiorizējas CK locekļi.

tokola bija jāpiedalās vismaz kādam Politbiroja locekļa kandidātam, bet tas nenotika).

„Negaidīt” vai „pēkšņi” nomira Jakutiņas abkoma pirmais sekretārs Černajevs, Tatārijas - Musins, Tadzikijas - Rasulovs, PSRS Augstākās Padomes prezidija sekretārs Georgadze, Ukrainas CK otrais sekretārs Sokolovs, Ļeņinaprkads apgabala komitejas - Suslovs, žurnāla „Pasaules un socialisma problēmas” galvenais redaktors Zadorovs. Seit pieskaitāma arī Cviguna nāve. Šajā sakarībā vācu „Spiegel” savā laikā atzīēja: „Vesela rinda nāves gadījumu vārēja izsaukt partijās elites vidē slēptas bailas, ka sakusies jauna, bīstama ēra” („Spiegel”, 1983., Nr 1, 71. lpp.). Pierādīt to nav iespējams, bet, apeļojot pie „orgānu” prakses pagātnē (OGPU koleģija divdesmitajos gados, NKVD „sevīskie trījnīkie” trīsdesmitajos gados, kuriem bija tiesības nosaut cilvēkus bez tiesas un izmeklēšanas) var pieļaut, ka eksistēja kāda dzili noslēpta ārkārtēja tiesāsana augstāko partijās un valsts ierēdņu noziegumiem, kurus tiesāt ar normaļu tiesu nevar, nediskreditējot rezimu...

A. Avtorhanovs
„No Andropova līdz Gorbačovam”.
zurnāls „Oktjabr”.
Nr. 8. 1990., 135. lpp.

...pēc Stalina un Hruščova ne jau padomju līderi vadīja padomju armiju, bet padomju armija vadīja padomju līderus lielajā kara - politiskajā stratēģijā.

Līdz tam, kamer padomju armijai ir veto tiesības apbrūnosan..s un atbrūnosanas jautājumos - nevar būt kontrolējama atbrūnosanas.

Turpat 145. lpp.

Izmeklēšana „sadzives noziegumos” itelipst PSRS iekšlietu ministri - gas, prokuraturās un tiesas organu funkcijas, bet, ja lieta nonak līdz partijās ierēdņu vadībai, tad tas itelipst partijās uzraudzības organu - tautas kontrole valdībā vai partijās kontrole pie CK. Bet šie organi vai nu pasi bija korupcijas skarti, vai arī neizrādīja nekādu vēlēšanos stratēģies ar partijās - valsts birokratiju, vadoties no Brežņeva norādījuma par „saudzīgu attieksmi pret kadriem”.

Lūk, tad arī, Brežņeva dzives laikā, VDK organi iesaistījās cīņā ar korupciju, sakot to divās visvairāk korupcijas „saindētājās” republikās - Gruzijā un Azerbaidžānā. So republiku partiju priekšgalā ielika Sevardnadzi un Alijevu. Viņi spidosi tika galā ar savu galveno uzdevumu varas aparāta trīsna no korumpētiem elementiem.

Dazi augstāk šo republiku funkcionāri gāja boja mīklainos apstākļos - Azerbaidžanas PSR iekšlietu ministru Geidarovu un viņa vietnieku Kjazimovu kaut kas nosāva kabinetos („Baku strādnieks”, 5. 07. 1978.), bet kurs no kāpēc viņus nosāva, sabiedrība tā arī neuzzināja. 1978. gada jūnijā „automobilu katastrofā” gāja boja Gruzijas Ministru Padomes priekšsedētājs Pataridze, bez lieciniekiem un bez citiem cietušajiem. Runā, ka pastāv kāds neļaimais gadījumu mistiskās „sērīgas” likums. Azerbaidžānu un gruzīnu neļaimais gadījumi sāka atkārtoties arī citās republikās un novados. 1980. gada decembrī Kirgizijas PSR Ministru Padomes priekšsedētāju Ibragimovu nosāva slimnicā, bet slepkavu tā arī neatrada, si pasa gada oktobrī Baltkrievijas CK pirmais sekretārs Maserovs brunota automobili un ekskorta pavādiņa gāja boja „autokatastrofā”, kurā, divaini, neviens no pārejiem pasazieriem necēta (Maserovs bija Politbiroja locekļa kandidāts, tāpēc viņa bēres pēc pro-

Padomju prese savēna norādījumu drošāk atmaskot korupcijas gadījumus, varas nelietīgu izmantosanu darbošajos likumu pārkapšana. Bet Andropovū seit sagaidīja galīga sakāve. Korupcija - padomju varas struktūras organiska slimība: birokratija, kura nav kontrolējama ne brīvi ievēlētam parlamentam, ne brīvi funkcionēšošai un no partijās neatkarīgai preseī, tā patēšam brīva radīt korupciju un nosodīt, launprātīgi izmantot varu.

Turpat 148. lpp.

Publicēšanai sagatavojis I. Vēveris

LNNK PADOMES PAZINOJUMS

Pēdēja laika tiek izdarīti mēģinājumi patvalģij privatizēt LR teritorijā atrodosus neliikumīga PSRS ministriju un resoru pārvalde esosos lielos rūpniecības uzņēmumos, ka arī citus uzņēmumos, vadoties no tā saucaama PSRS likuma par akciju sabiedrībām un citiem „likumiem”.

LNNK atgādina, ka šie un citi uzņēmumi nepieder PSRS ministrijām, r e s o r i e m vai šo uzņēmumu administrācijai, ka arī nepieder šajos uzņēmumos strādājošiem darbiniekiem.

Jebkuru uzņēmumu, atskaitot sava laika ekspropieto daļu, kas pieder likumīgajiem īpašniekiem, pieder LR un tās pilsoniem.

LNNK dara zināmu uzņēmumu darbiniekiem, citiem LR pilsoniem un ārvalstu pilsoniem un juridiskajām personam, ka pēc LR neatkarības un ncibspējas atjaunosanas LNNK cinsies par nelikumīgi privatizēto īpasumu pilngū konfiskāciju, neraugoties uz augsmīnēto fizisko un juridisko personu iespējamiem materiālajiem zaudējumiem un neveicērojo t velākos ieguldījumus attiecīgajos uzņēmumos.

Analogisku politiku LNNK r e a l i z e s arī tad, ja Latvijas Republikas AP pienems tādas privatizēšanas likumus, kas neveicēros likumīgu īpašnieku, ka arī LR pilsonu intereses.

(Pieņemts Padomes sēdē
1990. gada 25. novembrī)

Kas notiek varen plašajā?

Soreiz rubrikā „Kas notiek varen plašajā?” gribam arī jūs iepazīstināt ar kāda parastā padomju pilsona dzives stāstu. Šis salauztais liktenis vēlieku reizi atgādina, cik padomzēmē beztiesīgs ir vienkārtais cilvēks, kuru neaizstāv „aparāts”, kuram nav tūkstosu, ar ko atpirtkties. I. Gamajunova apraksts „Es biju vajadzīgs viņiem tikai miris...” publicēts „Literaturnajā gazeta” (5.12.90.). Publicējam saīsināti.

„Es biju vajadzīgs viņiem tikai miris...”

(Cilvēka, kurš piecus gadus skaitījis miris, greksūdzē)

Vins ienāca redakcija un teica: - Jūsu priekšā ir cilvēks, kura nav.

Pieciņš pusmūža vīrietis, atklātu seju. Un pēc „parādības” jau nu nebūt neizskatās. Izmē darba grāmatīnu un parada pēdējo ierakstu. Lasu: Kainovs Viktors, 1940. gadā dzimis, no PMK - 39 „atlaists sakārā ar to, ka miris”. Datums: 1. decembris, 1985. gads. Un zīmogs. Liels un apaš.

Jautāju, ka tad tas viss noticis. Mans visies sāk ļoti uztraukties, runā ātri, bet vienu frazi ieteipīgi atkārto ik pa laikam: „Es viņiem biju vajadzīgs miris”. Kurim viņiem? - Saratovas apgabala partijās komitejai. - Kāpēc? - Viņi no manis baidījās! - Kāpēc? - Man bija dokumenti, kas atmaskoja viņu mahinācijas.

Vispirms par skietamās naves iemesliem. 1985. gadā viņu, meistaru PMK - 39, apvainoja liela mēroga laupīšanā un apcietināja. Tris diennaktis viņu pratināja un piedraudēja: dzivs tu no šejienes neaiziesi. Bet ja parakstīsi protokolu - atlaidsim. Tev iedos tikai nosacītu soda mēru, un tā tu izglābsies. Izvēlies. Restes, naras, kopā ar kriminālnoziedzniekiem kamera - tas viss viņu salauza un viņš parakstīja papuru, kuru dikejša izmeklētājs. Un tulīt sekvoja aresta orderis. Vins saprata, ka ir apmāmits. Rakstīja sūdzību prokuroram, bet bez jebkādas atbildes. Vienā no pratināšanas reizēm cietumā apgabala prokuraturās izmeklētājs Žabins viņam paskaidroja, ka likumpants, par kuru vins „sēž”, paredz nosaušanu, tik un tā viņu pieliksot pie sienas, apšošana nav iespējama, jo, lūk, vins, Kainovs, ir pacēlis roku pret partiju.

Izeja ir tikai viena: tepat cietumā, izdarīt pašnāvību. Un pateica priekšā pat vēdu, ka to labāk izdarīt, proti, pārgriezt vēnas ar nelielo zīletes gabaliņu, kurs tiek izsniegts priekš skūšanās. Protams, šis saruna notika bez lieciniekiem, tā nelika arī fiksēta dokumentos. Bet pēc tam, kad Kainovu nākos reizi izsauca uz nopratināšanu, vins ievēroja apšardzes kareivja rokās savu reģistrācijas kartīnu, kurs blakus viņa uzvārdam ar sarkanu krāsu bija ierakstīts: „Ir nosliecies uz pašnāvību.” Un saprata: viņi ir sagatavojusies. Nesaušās, ka viņu tomēr salauzīs. Patēšams, viņi bija tik paspārliecināti, ka pastīdzēs nosūtīt uz darba vietu - PMK - 39 zīnu par Kainova nāvli.

Tiesa, Kainovs par to uzzināja tikai divus gadus pēc šā notikuma, kad beidzot izkļuva no cietuma.

- Beigu beigās jūs attaisnoja?

- Nu ko jūs, ir nedomāja. Ierosināja jaunu lietu.

Pirmoreiz viņam centās „piesūt” valsts īpasuma izlauptāšanu, kur gan mahinācijas bija veicis kāds Fomins

(priekšnieks meliorācijas sistēmā). Otreiz Kainovu apvainoja nelikumības celtniecības kooperatīvā.

Kainova lieta celjona no vienas tiesas uz otru, pabija Maskavā, tika atgriezta atpakaļ, bet sprieduma kā nebija, tā nebija. Neviens tiesnesis nenēmās ne noteikt sodu, ne attaisnot Kainovu.

- Kāpēc?

- Tāpēc, ka vajadzēja būt Padomju Savienības Varoniem, lai iepazīstot iebaidito liecinieku sniegtas liecības, izlasot daudzos viltotos un safabricētos dokumentus, varētu uzrakstīt apsūdzētajam attaisnojosu spriedumu.

Viss šis process velkas ne jau vienu, ne arī divus - bet piecus gadus.

Tad pēc divu gadu „atsēšanās” viņu izlaida no cietuma, bet pirms tam pieprasot parakstīt dokumentu, ka vins nekur neizbrauks. Kainovs atgriezās sava bijusajā darba vietā PMK - 39. Bet pa to laiku bija nomainījusies uzņēmuma vadība. Jaunais priekšnieks bija izbrīnīts un Kainova teikto uztvēra kā jokū.

- Kainovs ir miris. Saprati? Te, lūk, ir ieraksts.

Tā Kainovs uzzināja, ka Saratovas tiesa viņu jau ir apglabājusi. Vins šit sev pie krūtīm: - Lūk, es! Es esmu dzīvs! Bet viņam atbildeja: dod šurp izzinu! Pret viņu izturējas, ka pret NLO, kuru novērot no tālienes ir ļoti interesanti, bet kontaktēties - bīstami. Un tikai ar tiesas palīdzību viņam izdevās sausalīgo ierakstu darba grāmātina dzest. Un tapa jauns ieraksts: „Ierakstu Nr. 20 uzskatīt par kļūdainu”. Tik vien. Darbā gan viņu vairst tur nepienēma. Kainovs sāka strādāt citā celtniecības uzņēmumā, panēma jaunu darba grāmātina, lai visiem kadrū dalu priekšniekiem nebūtu jāpaskaidro, kāpēc vins ir bijis miris un pēc tam atkal augšamcēlies.

- Bet ka tad jūs pacēlat roku pret partiju?

- Ne jau pret visu partiju, tikai pret Saratovas partokrātiju. Tas viss sakās jau desmit gadus atpakaļ. Tā nu bija iznācis, ka toreiz dzivoju tādā mājā, ko var saukt par prestižu, jo tur dzivoja daudzi no apgabala partijās komitejas. Tā bija valdības māja.

Nokļuva vins tur, strādājot izdevniecības „Komunisti” saimnieciskajā daļa. Vina trīs cilvēku lielajā ģimeneī icēdva vienistabas dzīvokli ar noteikumu, ka viņš izpildīs arī komendanta pienākumus. Tas nozīmēja ne tikai palīdzēt iekrameties torēz vēl jaunajā mājā ietekmīgajiem irniekiem, bet reizē būt arī santehnikim, atslēdzniekam, elektrīkim, sētniekam un sargam. Vins laboja kranus, reģistrēja orderus, vārdu sakot, darĶja visu. Un tad jau arī vins nonāca pie atklājuma: visa apgabala ietekmīgi un pazistami partijās darbinieki īstenība bija meli. Vini meļoja un manījas, lai tikai orderos ierakstītu neesosu radnieku vārdus. Lai tikai par visu cenu iegūtu lielāku platību. Un vēl: šis mājās dzīvokli ar vieglu roku tika dāvināti un iedalīti ietekmīgu partibosu bērniem.

Bez visvairāk Kainovu pārsteidza tie dzīvokli, kas gādēm ilgi stāvēja tukši. Laika, kad daudzi Saratovas iedzīvotāji dzivoja saspīstībā mitros puspargaba dzīvokļos.

Vins raksta vēstuli uz Maskavu komunistam Šibajevam. Raksta, ka viņa bērni, spēkulejot ar tēva vārdū, nelikumīgi ieguvusi dzīvokli. Kainovs

tacu domāja, ka tev nezina, ko bērni dara... Tevam kā istam komunistam vajadzētu uztraukties par šo nelikumību... Šibajevs patēšams sāka uztraukties un lika apgabala partijās komitejai Kainovam pateikti sadus vārdus: „Ja vēlreiz Kainovs iedomāties pacelt roku pret partiju un aiztiks viņa bērnam, tad Kainovam būs jāsapūst cietumā”.

Pēc tam Kainovs uzrakstīja vēl trīs vēstules uz PSKP CK un PSRS prokuraturū par citu augstu partijās līderu darbību. Atbildi nesagaidīja ne uz vienu no tām. Mēģināja noskaidrot, kāpēc. Viņam atbildeja - centrālie partijās organi atbildēs rakstiskā veidā neizsniedz. Nav pieņemts. Bet prokuraturai savukārt ir tik daudz darba, ka gluži vienkarsī nav laika.

Kainovs parcelās dzīvot uz citu mājū, sāka strādāt PMK - 39. Tad arī vins uzzināja, ka it ka viņa vēstulū rosīnāta tiek izveidota kaut kāda komisija. Bet viņu galīgi satrēca tas, ka si komisija tika dibināta apgabala partijās komitejā, tādā si komitejai tika uzdots pārbaudīt paši sevi. Ja, vai tad vispār ir likumi, kas būtu rakstīti „partkomos” sēdosajiem?

- Es neizturēju, - atzīstas Kainovs. - Un piezvanīju uz Maskavu, uz partijās kontroles komiteju. Mani mierināja: vainīgīe tiks sodīti. Tacu nekā tamlīdzīga. Viņi partibosi nomainīja citus. „Atlaistie” atkal ienēma augstu amatus.

Neatlaidīgais Kainovs atkal raksta uz Maskavu. Bija 1985. gads. 3. novembra viņu areste.

Viens no partokrātijas tiek iemlotajiem panēmieniem - apvainojumos no sevis pavērst uz to, kas sacis kri-tizēt partijniekus. Piespiest savus pretiniekus visu laiku iet pa apļi. Un arī vēl gadu. Kur tik nav griezties Kainovs! Visu laiku tiek atrasts kāds iegantis, lai atrunātos, lai atraidītu. Atbildi nedod arī ne PSRS, ne Krievijas prokuraturās. Konkrētu atbildu nav arī PSRS deputātu pieprasījumiem.

Tagad par Kainova lietu ien-teresējusies ANO. Ši organizācija nolēmusi griezties ar prasību pie PSRS valdības.

Dazos teikumos

• Lidija Čukovskaja kļuvusi pirmā A. Saharova vārdā nosauktās prēmījas „Par pilsonisko vīrišķību literatūrā” laureate. Prēmiju nodibinājusi asociācija „Aprīlis”. Turpmāk to pieskirs ik gadu asociācijas locekļu kopsapulce.

A. Saharova prēmija ir 2500 rubļu. Šo naudu Lidija Čukovskaja atdevusi Dimitrijam Jurasovam - tam pašam, kurs pirms vairākiem gadiem sāka vakt nevainīgi represētus kartoteku un kārtot arhivu.

Ogonoķ, Nr. 45, 1990

• PSRS Brunotajos Spēkos uz 1990. g. 1. oktobrī dienēja 1991 māršals; ģenerālis un admirālis.

Darba alga lielākajai ģenerālu un admirāļu daļai ir 700 - 750 rubļu, par 150 - 200 rubliem vairāk neka pulkvedim.

Sovetskaja Rossiija, 14.11.90

Sagatavojis I. Vēveris

Atbild muitas pilnvarotais

Novembrī Gulbenē darbu sāka Latvijas Republikas Muitas departamenta pilnvarotais Egons Likansis. Pagaidām viņam kabinetes ierīdīts rajona izpildu komitejas telpas, arveļens ari telefons. Viņam nav transporta, vēl nav arī formas, bet, kā viņš pats izteicās, ir stringra parliecība par šā darba nepieciešamību pasiezejos apstākļos. E. Likansis, piecu bērnu tevs, iepriekšēja amata – naftas bāzes ugun suzraudzības instruktors, bezpartijiskais, nav'nevienas sabiedriskas organizācijas biedrs, bet ir vairaku TF Gulbenes nodalas iniciatīvu līdzautors un arī uzsačejs.

Gulbenes rajona muitas pilnvarotais atbildeja uz jautājumiem.

– *Saja amata jūs pieticaties pats, kas jūs mudināja tā rīkoties?*

– Atklāti sakot, iepriekšēja amata isī neredzēju sava darba rezultātu. Tas ir vairāk nekā skaidrs, ka paslikt muita ir vajadzīga un kādam tajā ir jāstrāda. Tā ir taisnīga lieta, un arī te stradājot, tiek aizstāvēta Latvijas Republika.

– *Kā gimeņa uzaema jūsu lemmumu strādāt par muitas pilnvaroto?*

– Athālstija.
– *Jūs darbu tikko sākat, vai jums ir informācija par taju rajona organizācijām, uzņēmumiem, kas izved savu produkciju ārpus republikas robežām?*

– Jā, tādu saņemmu rajona izpildu komiteja un arī pats interesējos. Tadi ir kopsaimniecības „Stradi” celis „Vidzeme”, rūpnīcas „Straume” Gulbenes metalizstrādājumu ražotne, zversaimniecība, epizodiski preces izved sadzives pakalpojumu kombināts, „Lauktechnikas” rajona apvienība, rajona paterētāju biedrība, arī vairāki kolhozi. Daļa iepriekšmineto organizāciju un saimniecību preces izved, veicot bartera darījumus.

Gribu uzsvert, ka muitas uzdevums nav bremzēt tirdzniecību ar PSRS republikām, bet gan nepielaut savas zemes izsaimniecokosanu. Lai tir gojas un maina, kam ir ar ko, bet tikai Latvijas Republikas, tādā arī mūsu intereses.

– *Pagājuš pirmās jūsu darba mēnešis, cik kravu vai citadu sutījumu ir gājuš caur jūsu kontrolē?*

– Ir izsniegtas septiņas preču izvešanas atļaujas privātpersonām un divas uzņēmumiem (kā zināms, bez muitas pilnvarota atļaujas noteiktos produkcijas veidos projām vest nedrīkst). Mūitoti ir arī cetru Padomju Armijas virsnieku iedzives pakojumi, izbraucot viņu gimienem uz dzīvi ārpus mūsu republikas.

– *Vai jūs nebaidāties, ka bus mēģinājumi jūs uzpirkt vai citādi ietekmet jūsu darbību?*

– Jā, ļoti iespējams. Par to mūs bridināja vadība Rīgā. Jāteic, ka arī pats jau esmu izjutis zināmus mājienus...

– *Ar kādam instancēm jums nāksies sadarboties – iekšlietu daļu, VDK vai citiem darbiniekiem?*

– Ar otro jūsu minēto gan nē, bet ar iekšlietu dalās, finansu nodalas, satiksmes organizācijaiem – darbiniekiem gan.

– *Kas jums līdz šim ir sagādājis grūtības?*

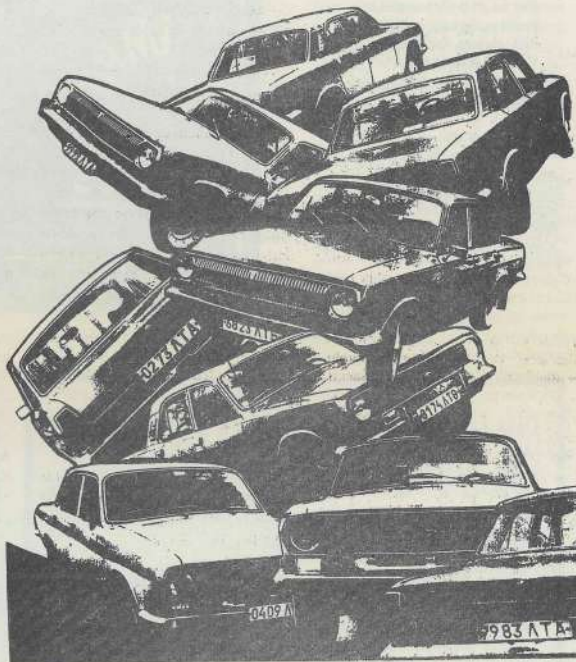
– Tas, ka ir organizācijas, uzņēmumi, kuru vadītāji cenšas izvest produkciju, apejot muitu. Mūsu rajonam nav robežu ar citām republikām, tāpec nav nepieciešamības veidot muitas punktus uz celiem, taču Gulbenē ir dzelzceļš, kur dažkart dienā tiek nosūtīts pa septiņdesmit konteineru. Vienam cilvēkam visu vajadzīgo izkontrolēt ir grūti. Dzelzceļa sutījumu mūitokšanai vien vajadzētu atsevisku cilvēku. Bet darbs ir jādara.

D. Loemele

Lauksaimnieki dzīvo labi...

Ar so „Volkswagen” jaunsaimnieks A. Kauls ieradās uz Valmieras rajona LLS gada konferenci šā gada novembrī. Automaobilī esot dūsas, ledusskapis, stereo radio, krāsu televizors, videomagnetofons, bārs, gultas (2 gab.). Cena – 26 000 vācu markas. Konferencē A. Kauls teica, ka zemi nedrīkst dot privātpasumā. Viņš teica, ka dzīvē sasniedzis visu, ko vēleļies, ka šī iekārta ir laba, ka PSRS sastāvā jābūt 15 republikām, un vēl: ja nebūtu bijis Oktobra revolūcijas, nebūtu bijusi Latvija. Viņi („Ādaži”) svīnējusī 7. novembrī. Viņš esot komunistu un savu parliecību nemaiņīsot kā otri.

LLS Valmieras rajona konferencē. Lauksaimnieki dzīvo labi – gandrīz tikai voļgas. Sliktāk dzīvo tautfrontieši – viņu konferencēs laikā varēja redzēt dažus moskvičus un žigulus.

Pilsonu komitejas konferencē gan bija tikai viens zaporozecs...

Lauku mājas Kauguru pagastā 1990. g. novembrī.

Par valsts līdzekļiem iegādāties mašīnas un izpostīto zemnieka sētu par valsts līdzekļiem fotografējis J. Tāncers

ASINAINĀ SVĒTDIENAS NAKTS

Pirmdienas (26. novembra) rita Valmierā zibeni izplatījās satraucosa vēsts – karaspēka daļa, kas atrodas blakus Valmierai – Kauguros, notikusi prātam netverama slepkavība. Cilveki baumoja dažādi. Vieni sprieda, ka sausana notikusi nacionālo nesaskanu dēļ, otri, tūkstot patiesai un operatīvai informācijai, sprieda, ka liku ir vismaz ceturi. Zina gāja no mutes mute un radija pamatīgu satraukumu. Tādēļ, skiet, istajā brīdī bija operatīva vietēja radio korespondents rīcība, proti, tūlin pēcpusdiena sagatavojot un parraidit interviju ar Valmieras rajona iekšlietu dalās prieksnieka vietnieku Andi Muiznieku. Tikai te nu atkal ir viens „bet”. Kaut an esam ieguvusi it ka preses – abi nolēma iedzert. Ka jau tas tāds režīs mēdz būt, „plosts” pamazam ieilga, radās vēlešanas sadabūt vēl alkoholu. Un tad jau sakās pirmie incidenti. Ejoj pa Valmieras ielām, A. Bondars, piedraudot arī ieroci, no kādā garāmgājēja pieprasīja grādīgā pudelī. Vīrietis, ar kuru A. Bondars bija kopa, viņu tomēr atturēja no turpmākas darbības.

Pamatīgi piedzēries, A. Bondars atgriezās karaspēka daļa. Mūs todien bija dezerejsais praporsciķis. Tagad tikai atliek minēt, kas iesāvās A. Bondara alkohola aizmīglotajā prātina, bet viņa neība katrā zinā bija zibenīga, bez jēbkādas apdomes. Pirmo savienu, pie tam nāvējosu, A. Bondars raidīja pūisim, kas tobrīd stāvēja sardze pie karoga. Tulkinu Gadojevu sis saviens nonāvēja uz vietas. Nakosa lode tika raidīta seržantam Rafīkam Sukratjallo, viņš tika smagi ievainots galva. Tad no stāba A. Bondars devās karaspēka dalās teritorijā. Diemzēl sabangotās asinis nerīmas un A. Bondars atkal izvāva, soreiz uz karevi, kas nāca viņam preti. Nukrijs Mikadze, būdams smagi ievainots, tomēr izrāva ieroci no A. Bondara rokām. Bet slepkavu tas nenomierināja. A. Bondars iestēidzās stāba un pakera citu ieroci. Atkal sekoja saviens. Soreiz smagi tika ievainoti divi dvinu brāļi Nurmatovi, kuri tobrīd dezereja caurlaides punktā. Pēc siem savieniem A. Bondars devās ārā no karaspēka dalās teritorijas, nometa ierocus un sinēli, atgriezās daļā un devās uz kopmītneņ, kur viņu saņēma ciet.

Pirmdiena un otrdiēna Valmieras medikiem pagāja, cīnoties par ievainoto dzīvībām. Viens karavīrs tika nogādāts Rīgā. Ceturdien (29. nov.) uz kara hospitali ūka nogādāti vēl divi cietušie. Kā prognozeja Valmieras medīķi, tad pūisū dzīvībām vairs briesmas nedraud. Protams, atveselosanas periods bus grūts un smags, sekas dažiem no viņiem paliks visu mžu.

Tūliņ pēc si notikuma Valmierā ieradās Baltijas kara apgabala vadība un kara prokuratūras pārstāvji, kuri veikis izmeklesanu.

Tik taļu par notikuma gaitu. Kādi te varētu būt secinājumi? Pirmkārt jau, skiet, sis negadījumus lieku režī pierāda, ka dienests PSRS bruņotajos spēkos ir pūils risks un ir pat bistams dzīvībai.

Ortkart, tā ir liecība tiem negatīvajiem procesiem, kas notiek PSRS bruņotajos spēkos. Tā ir liecība par degenerāciju. A. Bondars jau vairākas reizes ir paguvis „apciemot” Valmieras atskurbtūvi, arī nupat vēl sogad. Par to ir zinots arī uz karaspēka daļu, taču, kā redzams, nevienis nopietns secinājums nav izdarīts.

Treskārt, neizpratni rada arī ierocu bezatbildīgi brīvā glabāsana un iespēja jebkuram pie tiem piekūlūt.

Un vai par karaspēka daļu moralo nostaju neliecina arī tas fakts, ka par Valmieras pūilsets padomes deputātu ir izvirzījis virsnieks Zaičikovs, kurs pirms pīcīem gadiem nosāva savu padoto karevīvi? Bet A. Bondars savulaik, PSRS deputātu vēlešanu kampaņas laikā, bija pat uzticības per-deputāta kandidatam Nikolajam Suslovam.

Kur mums ir garantija, ka līdzigs, līdz arprātām piedzēries virsnieks, kas vairs neapjēdz, ko dara, savā dullumā nenospēdz liktenīgo pogu un atomraketē izspruks brīvība? Kur mums ir garantija, ka armija neversīsies pret latvisu tautu?

Neaizmirsim arī to, ka PSRS armijas virsniekam nemaz nav jābūt prātu nodzērsam, lai tautai piedraudētu ar ieroci. Atbildot uz TV komentētāja jautājumu, vai armija pasiezeja politiskajā situācijā izmantot ierocus, V. Alksnis droši atbildeja: „Jā!”

Kamēr PSRS bruņotie spēki saimnieko Latvijā, droši nevaram būt ne mēs, Latvijas iedzīvotāji, ne mūsu pūis, kas devusies dienēt. Nevaram būt droši ne no piedzerusu virsnieku ārpīrata, ne no sovīnistiskā naida pārnemtiem karakungiem, kas atzīst tikai vienu – ieroca un sapiera lāpstu politiku.

I. Ieva

Iznāk, kad jau iznāk.

Čau!

Blēžu partijas
CEKAS
un Vidzemes
centrālā
baumu BIROJA
kopējais ORGĀNS

Visu zemju proletārieši, atvainojieties!

V. Jasmīns

Nirnberga - 2

Restorāna čal valda.
Fricis sēz. Pie blakusgalda
Ivans Fomīts, vecais azis.
Ulmani kas savlaik gāzis,
Vinam blakus resna Luda -
Frica kaimiņene ruda,
Vēl tur biedri sadi tādī
Skrubīnāja karbonādi.
Vinī atzīmē arvien
Savienības gadadienu,
Atmiņas medz kavētis...
Vai tad šie te gavēt ies?
Seviski, ja uzdzēr snabi,
Fomīts atmiņas it labi:
„Kulturu kad nesam iekša,
Te tik utis vien bij priekša!”

Fricis uzblauj: „Pats tu ute!
Jaaizbāz ar gurki mutē!...
Es tak viņu vaigu vaiga
Skatīju tai naktī baiga.
Kad ar automātiem naca
Un uz Sibīriju vaca!
Atņemts skapis, galds un
divāns...
Viens no viniem bija Ivans!
Sītās represīvais orgāns!
Radas man ka fatamorgāns!
Nu to nokeru ka zivi!
Nu bus Nirnberga - 2!”

Sadusojas arī Foma,
Juzdams balstis no partkoma
(Nelaimē jau nepamēts,
Ja so „berta” ieksa metis).
Uzaicinot nonemt brilli,
Fricim deguna sprauz dillī.
Tādā kartā deju placis
Vieta klūt, kur sākas trācis.
Tad, kad notiek iedzēšana,
Iemeslu vienmēr ir gana,
Lai tas, kuru sauc par pillu,
Iespēju rod izmest villu.

Varasdarbiem aizskarts ticis,
Vanam klupis krāga, Fricis
Panemienos izmanto
Pasgudroto teikvādo.
Izlejis ne mazums sviedrū,
Fricis beidzot sakauj biedru,
Uzģāzot tam virsu Ludu,
Kura sver sesarpus pudu...

Ta, luk, restorāna „Gauja”
Beidzas Ziemassvetku kauja,
Kurai līdzinās, bez smīna,
Tik tā - gramata no Grīna.

Mūkot atmaksai par grieķiem
Fricis prom tīk saviem spēkiem.
Tikai, cīnā ar Vanu,
Vājājais vienu manu.
Jo, kad beidzas jāmpādrācis,
Trūka nonemamās acīs.
Kur lai iet un Vanu mekle?
Prasīt partija vai pekļe?
Rīta, vaičāts, kas par lietu -
Vai viņš pohas lāpīt ietu?
Fricis bilst: „Pec brīlēm eju
Uz LKP komiteju.”

Durvis, kurām silte „Rudzis”,
Kļāvē izbījusais budzāts.
Lai pēc likuma un panta
Atdota tīk vina manta.
Negaidot, līdz dusmas plēnes
„Biedrs” „kungu” suta senes.
„Kungs” kļiedz: „Atdodiet man brilli -
Vakara tak rāda Millī!”

Ziemassvetku kauju ilustrējis
Raimonds Cirulis

Vissvarīgākais nākamgad

Kad mūsu informācijas agentūras „Tauta Baumo” speciālkorespondents Micisu Fredis uzdeva Blēžu un Pliķgalvju partijas cekas locekļiem vienīgo krimināljautājumu: „Kāds varetu būt vissvarīgākais notikums Jusu dzīvē Jaunajā gadā?”, visi kā vienā mutē sauca: „Tā būs mūsu spēclaiķraksta „Arprāta Murgī” iegādāšanās!”

Pilnībā piekritot autoritatīvo biedru korim, Micisu Fredis steigās uz „Arprāta Murgu” redakciju, kur no

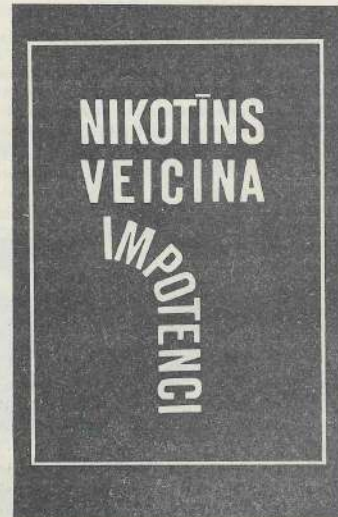
redaktora uzzināja sekojoso: „Visi zvana ka satrakoti, uzdodot vienu un to pasu jautājumu: kad iznāksot ilgi gaidītais apsolītais pirmais numurs? Mes jau no lastājāiem nevaram atkauties, kaut pirmā numura aprīses vēl ir zila migla utas.” Redaktors parādīja (pa kluso) Fredim parīs gabalus, un vins, sajūsmā plaukstās sīdzams, aizskrēja. Pec tam parādījās sekojosa informācija:

gaidīt arprāta murgus
si vienreizējā avīze iznāks februan

ANONSS

Vienīgajā numurā:

- Čekistu zvērbības Olintēva pagalmā
- Augusts Voss pieprasa atgriezīt īpašumu
- Pakārtais kolhoza centrs
- Stindziņosa slepkavība Melnāja silā
- Cekas sekretārs - uz galda rosolā
- Seksopatologa Agapova vērojumi
- LETA - speciāli „Zirgabolīem”
- Kanibāli Vidzemē
- Sensacionālais brauciens ar spūnīku

Seksopatologa Agapova vērojumi

Desu gatavotāju simpozījs. Lūdz dalīties pieredzē rāzotājus. Viens piecelas un saka: „Nemam mēslus. Pievienojam kriksīti maltās galas...” Pārejīe viņu pārtrauc, kliegdami: „Kā! Un jūs vēl galu liekat klat?!”

attalaku radnīeci, ko dzīvnieku dzimtu parstāvī deveja par Suna prieku. Un tadēl gara acim skatītais zarcīns, kura dūseja tavas vīrtās mīesās, mums līkas bezgala mīls un atvādsāns uz muzu - tik bezgalīgi smaga...

Biedru grupa

NEKROLOGS DOKTORDESĀI (proletariāta, lētājai pa divi dīvdzesmit)

Vīnas vairs nav... Vairs tevīs krūtīs... Ar dzejnīka vardīem gribam teikt: „Kam vajadzēja tev tik agrī mirt?!” Kam tas bija izdevīgi? Vēl tik īsu brīdī tu gozeji savus spīdīgos, celofāna titos sanus uz proleta parstāvju galdiem! Mūsu galda tu nebiji biezs viesis. Tevī katru dienu būdīja tikai tie, kas staveja proletariāta priekšgalā un kuriem grūtākais pienākums bija parakstīties partkomu algu sarakstos. Proleta parstāvji tevī satīka tikai pec somu pīrsu ballītem, baudot pec galdu novākšanas parīs atgriezītas rīpīnas, ko veiklīe un izvelgīe edāji vēl nebija paspejuši atdot saviem sunīem.

Mēs, darba tauta, bijām spīestī partīka lietot tavu masīcu vai vēl

No informācijas agentūras „Tauta Baumo” informācijām pa telefonu

Sēru vēsts

Nesen no mums atvādījās uz mūzīgiem laīkiem visu mīlota un cīentā Doktora Desā. Sēru procesīja vilkas gar lījīca pīemīnēklī. Atvādu māršu spēleja studentu un proletariēsu apvīenotāis puteju orkestrīs. Sēru procesīja iegriezas it visos Rīgas gastronomījas veīkalos, kur notīka nesankcionēti mītīni, pīdaloīties plāsām rīnda stāvotāju masām. Runāja partīju, arōdbīedribu un sabīedrīsko orgānīzāciju parstāvī. Zārkis ar mīrstīgājam atīekām tīka sadalīts starp visām galvaspīlsētas ednīcam. Sīlta atmīna nelāīki patures vīsi proletariāta parstāvī un cītādī domājāsīe.

Pārcīet! Iznaķs vīenu vīenīgu reīzi pīeticīgā metīenā! Rīndā uz „Arprāta Murgīem” pīerakstā pec adreses: 228600, Valmīera, a.k.206.

Apmēklētājūs pīņemam

Pīrmdīenas, tresdīenas un pīektdīenas no 9.00 līdz 17.30 (partraukums no 12 līdz 13) Valmīera, Lenīna ielā 9. Jaunatnes centra tīelpās. Samākpa par sludīnājumīem uz vīetas skāīdrā nauda vai ar parskāījumu pec valīsī noteīkīem īzēnojumīem.

Par publīcīto materiālu fāktu parēzību un precīzītātī atbīldī autori.

„Tālava” — LTF Vidzemes novāda laikraksts. Iznaķ reīzi nedēla, ceturtdīenas, lātvīesū valodā.

Izdevējs — LTF Valkas rajona nodāla. 228650, Valka, Zvaīgzīņu ielā 12.

Redakcījas adrese: 228600, Valmīera, Lenīna ielā 9. Tālrunīs 24433 (redaktorī), 23212 (redaktorā vīetnīekām).

Adrese vēstulem un korespondēncīe: 228600, Valmīera, a.k.206.

Sālīkts ar datoru „Macintosh”, īespīests Valmīerias tīpografīja „Līema”, 228600, Valmīera, A. Ūpsīa ielā 7.

Redaktore I. Vīnklerē

Līcences numurs 000014

P. T. 105 10000

